

JAARVERSLAG 2017 2018 SINT BONAVENTURA,
betreft activiteiten, financiën, beleid,
katholieke afdeling van de Algemene Onderwijsbond

Vereniging voor leraren werkzaam op katholieke, interconfessionele
en samenwerkingsscholen en voor katholieke leraren werkzaam in
het openbaar en bijzonder algemeen onderwijs

Katholieke afdeling van de AOb

CONCEPT versie 2 tbv ledenvergadering 15 02 2019

INHOUD

Inleiding	1
Groei	3
Zichtbaarheid en de nieuwe media	3
Bekendheid, het jubileumcongres en verjonging	4
Overige activiteiten	5
Bestuur	6
Financiën	7
Over inclusiviteit	9

INLEIDING

In het jaarverslag 2017 / activiteitenplan 2018 constateerden wij dat het bestaansrecht en de bestaansgrond van Bona mede samenhangt met de mate waarin Bona erin slaagt als denominatieve afdeling te groeien en te verjongen. Maar ondanks onze inspanningen lijkt het erop dat de resultaten in deze het zelfde zijn als de afgelopen jaren; nihil.

Een van de factoren die, op grond van gesprekken die we gevoerd hebben met collega's die we graag bij Bona zouden willen betrekken, hierop van invloed lijkt is dat we een duidelijker onderscheid moeten gaan maken in activiteiten t.b.v. werkende (lesgevende) leden en voor post-actieven leden.

Daarbij speelt het, zo merkten wij, ook een rol dat 'men' tegenwoordig minder makkelijk vakbondsverlof vraagt cq. minder makkelijk Bona- (en andere vakbonds-) activiteiten laat prevaleren boven schoolverplichtingen. Een tendens die we ook bij de consulenten zien. Naast consulentenverlof neemt men niet makkelijk aanvullend verlof voor bijvoorbeeld vergaderingen of scholingen. Dat plaatst ons voor de opgave goed na te denken over wanneer we welke activiteiten gaan organiseren.

Niet alleen de (aard van de) activiteiten die we organiseren maar ook de wijze waarop we ze organiseren zullen voor nieuwe en werkende leden zinvol en toegankelijk moeten zijn. Niet

JAARVERSLAG 2017 2018 SINT BONAVENTURA,
betreft activiteiten, financiën, beleid,
katholieke afdeling van de Algemene Onderwijsbond

Vereniging voor leraren werkzaam op katholieke, interconfessionele
en samenwerkingscholen en voor katholieke leraren werkzaam in
het openbaar en bijzonder algemeen onderwijs

Katholieke afdeling van de AOb

CONCEPT versie 2 tbv ledenvergadering 15 02 2019

veranderen (en niet verjongen) is impliciet kiezen om als afdeling een stille dood te sterven. De vraag of Bona, bij wijze van spreken, gereanimeerd moet worden of dat we maar voor een niet-reanimeer aanpak, voor palliatieve sedatie of zelfs euthanasie moeten kiezen zijn we, in gesprekken met leden en kandidaat bestuurders, niet uit de weg gegaan.

De vraag naar nut en noodzaak van Bona blijven we ons stellen. Maar vooralsnog zien wij bestaansrecht in het nu en voldoende nieuwe mogelijkheden in de toekomst. Verbreding van de doelgroep proberen we o.a. te bereiken door niet langer de levensbeschouwelijke identiteit of het (persoonlijk) geloof van de leden centraal te stellen, maar de plaats waar zij **werken**: op katholieke, interconfessionele of samenwerkingscholen.

Niet alleen in het briefhoofd van dit verslag, ook in alle andere publicitaire uitingen benadrukken we dit als de basis waarop Bona nu en in de toekomst leraren wil verenigen, met elkaar in gesprek wil brengen over de mogelijkheden die het bijzonder onderwijs heeft om, door haar iets grotere afstand van de overheid, de pedagogische opdracht van het onderwijs zo vorm te geven dat de persoonlijke pedagogische ambities, kenmerkend voor het overgrote deel van de starters in het onderwijs, niet binnen de kortste keren verdampen. Onder andere door elkaar in dit proces te bemoedigen.

Natuurlijk willen we als katholieke vereniging, ook een plaats zijn waar katholieke leraren werkzaam in algemeen bijzonder of openbaar onderwijs welkom zijn, zich thuis moeten voelen en geïnspireerd worden om vanuit hun eigen identiteit bij te dragen aan het open, multiculturele karakter van de school, een doel dat ook dit niet-confessionele onderwijs nastreeft. Een doel dat natuurlijk ook in het katholiek onderwijs, tegelijk katholiek, intercultureel en interconfessioneel willen zijn, een centrale plek moet krijgen. En we hebben het hier, voor al het onderwijs, bewust over een doel en niet over een kenmerk omdat werkelijk ontmoeten, werkelijk openstaan voor de ander, eerder een opdracht dan een dagelijkse praxis is.

In tegenstelling tot wat, in ieder geval sinds het begin van het huidige decennium binnen Bona gebruikelijk was, kiezen wij ervoor om, cf. de in 2011 vastgestelde nieuwe statuten en huishoudelijk reglement^{*)}, niet per 2 jaar maar per jaar een jaarverslag op te stellen.

Willibrord van den Besselaar, voorzitter

^{*)} zie Jaarverslag AOb/Sint-Bonaventura 2011 en 2012, blz 2.

GROEI

Het nieuwe bestuur heeft ingezet op het keren van de dalende ledenaantallen. En probeert, onder andere door Bona anders te profileren, nieuwe groepen te bereiken. Om die bij onze activiteiten te betrekken en te werven als (actief) lid voor Bona en mogelijk ook, eerst zelfs, voor de AOb.

Een AOb lidmaatschap is voorwaarde om Bona lid te kunnen worden.

Groeien binnen de AOb is dan ook een belangrijke en voor de hand liggende optie. En daarbinnen is het belangrijk om onze traditionele achterban, de 1^e graads VO docent, aan te vullen met leraren uit PO, MBO en HBO/WO. Maar we zullen ons met dezelfde of misschien wel meer inzet moeten gaan richten op collega's die nog geen lid zijn van zowel van Bona als de AOb.

Ledenaantallen

jan 2011	2332 leden
jan 2013	2165 leden
jan 2014	2006 leden
jan 2017	ruim 1800 volgens jaarverslag 2016
jan 2018	1414 waarvan 646 of 46% 66 jaar of ouder, 847 (60%)man, 666 vrouw en 1 onbekend; van 912 leden (64%) hebben we een emailadres
jan 2019	1265 waarvan 518 of 41% 66 jaar of ouder, 747 (60%) man, 517 vrouw en 1 onbekend; van 851 leden (67%) hebben we een emailadres

Ondanks dat de cijfers uit oudere jaargangen minder precies zijn lijkt het beeld vrij duidelijk. Sinds Het aantal leden blijft teruglopen maar we zien wel een groei van 5% van het aandeel leden onder de pensioengerechtigde leeftijd. De toename: van 54% naar 59%. Maar tegelijkertijd een afname van 21 leden in die groep. De digitale bereikbaarheid is met 3% toegenomen.

Tot op heden hebben we eigenlijk alleen inzicht in dit soort totalen. Of en zo ja in welke categorieën de afmeldingen en aanmeldingen eventueel groter zijn, of er sprake is van een overlap weten we, alhoewel we er wel naar geïnformeerd hebben, momenteel nog niet.

Zichtbaarheid

Pogingen om binnen het bestaande aanbod van AOb activiteiten een actieve rol te kunnen spelen door middel van een eigen inhoudelijke inbreng, b.v. tijdens het AOb medezeggenschapscongres of bij een door de sectorbestuur PO inmiddels 2 maal georganiseerde studiemiddag, hebben nog niet

tot concrete resultaten geleid. Op die studiemiddag, met als titel zoiets als “kijken naar het kind met een beperkte blik” hadden we graag een ander geluid laten horen. Werktitel van ons aanbod: ‘met een beperkte blik kijken naar het kind’. Maar ja, het besef dat het katholieke pedagogisch denken ook in een breder verband van belang kan zijn, leeft niet echt. Niet in de samenleving, niet bij de AOb. Aan ons om te blijven proberen daar iets aan te doen.

In de media uitingen van de AOb zijn de afdelingen en groepen, en dat geldt dus voor ook Bona, niet echt prominent aanwezig. Zowel voor bestaande als voor nieuwe AOb leden is kennismaking met afdelingen en groepen niet tot op zekere hoogte logisch of vanzelfsprekend. Voor een belangrijk gedeelte zijn we daarbij afhankelijk van andere AOb gremia en/of de werkorganisatie. Voorbeelden hoe dat (niet) werkt:

- er zijn nog steeds geen visitekaartjes voor de bestuursleden zijn met het Bona logo; alsof uitingen met een religieuze symboliek niet op zijn plaats zijn bij Sint Bonaventura; het lijkt erop dat bv de huisstijl van de AOb het keurslijf is waarin ‘men’ ook Bona graag ziet (opgaan en o.i. eerder onzichtbaar worden);
- tot 2 maal toe is een nieuwsbrief niet verzonden omdat die niet voldeed aan de criteria van de afdeling communicatie; mede omdat de teksten niet, als in een reclamefolder, concrete activiteiten presenteerden. Een eis die op gespannen voet staat met het levensbeschouwelijke en dus zoekende karakter van Bona.

Naast een Bona-lidmaatschap in het verlengde van het AOb-lidmaatschap is ook de omgedraaide weg mogelijk, mensen worden lid van de AOb juist om Bona lid te kunnen worden. En daar hebben we als Bona veel meer invloed op. Dat, gecombineerd met de ontwikkeling van de ledenaantallen die ook om actie vraagt, was een van de redenen dat we in de eerste helft van 2018 onze activiteiten op internet aanzienlijk hebben uitgebreid. Naast een website is het bestuur actief op LinkedIn, Facebook en Twitter. En hebben we af en toe een nieuws- of ledenbrief in eigen beheer verspreid.

Bekendheid

Doel van al die activiteiten is om, dankzij een grotere zichtbaarheid (binnen en) buiten de AOb, een opmaat richting groei. Maar de ledengegevens die we tot nu hebben ontvangen geven geen informatie over de verhouding tussen afmeldingen en aanmeldingen. Of er ook sprake is van aanwas kunnen we, zoals al gememoreerd, (nog) niet vaststellen.

Eigenlijk zou het bestuur van Bona die gegevens maandelijks (net zoals de sectorconsulenten die ook ontvangen) of minstens op jaarbasis moeten krijgen. Om beter zicht te krijgen op wat er gebeurt en om eventueel met betrokkenen in gesprek te gaan en zo zicht te krijgen op hoe men naar Bona

kijkt, wat men zwakke en sterke punten vindt, hoe men die weegt. Gegevens waarmee een bestuur zijn voordeel kan doen.

In de contacten in de wereld van het katholieke onderwijs (NKSR, Verus, CNV-onderwijs, OMO, VDLG) en de katholieke maatschappelijke (o.a. VKMO, CSC, LOGIA, PAX, Prinsjesdagviering) en politieke organisaties ((onderwijs werkgroepen van) CU, GL, D'66) merken we in ieder geval wel dat men Bona, mede dankzij de internetactiviteiten, steeds meer gaat zien als een club waar wat gebeurt.

Activiteit op internet is, naast het meedoen met het inzetten van nieuwe middelen zoals die ook door AOb in verandering worden voorgestaan, er ook op gericht om de in het onderwijs werkzame potentiële nieuwe leden te bereiken. Vanuit de gedachte dat een jubileum met een sterk inhoudelijk programma daarbij een nuttig middel kan zijn, hebben we besloten om het congres 5 maanden later te laten plaatsvinden. Samen met de activiteiten op internet hoopten we zo nieuwe belangstellenden te bereiken.

OVERIGE ACTIVITEITEN

Als lid van het algemeen bestuur van de NKSR (de Nederlandse Katholieke Schoolraad) zijn we betrokken geweest bij de organisatie van een studiemiddag over katholieke school in een multiculturele samenleving^{x)} dat inmiddels in september 2018 in Wassenaar heeft plaatsgevonden. Een activiteit ter voorbereiding van o.a. een internationaal congres dat in maart 2019 gaat plaatsvinden in Brussel, maar ook als poging om dit thema weer hoger op de agenda's te krijgen van betrokken organisaties. In het verlengde hiervan gaan we in het verenigingsjaar 18/19 een aantal

^{x)} De Congregatie voor de katholieke opvoeding in Rome, onderdeel van de Romeinse Curie heeft – in het spoor van paus Franciscus – over het thema “interculturele dialoog” de afgelopen jaren twee documenten gepubliceerd:

“Opvoeden tot interculturele dialoog in de katholieke school. Samenleven voor een beschaving van liefde”(2013)

en

“Opvoeden tot solidair humanisme om een ‘beschaving van liefde’ op te bouwen”(2017).

JAARVERSLAG 2017 2018 SINT BONAVENTURA,
betreft activiteiten, financiën, beleid,
katholieke afdeling van de Algemene Onderwijsbond

Vereniging voor leraren werkzaam op katholieke, interconfessionele
en samenwerkingsscholen en voor katholieke leraren werkzaam in
het openbaar en bijzonder algemeen onderwijs

CONCEPT versie 2 tbv ledenvergadering 15 02 2019

Katholieke afdeling van de AOb

activiteiten organiseren over identiteit en diversiteit. Waar wenselijk / mogelijk gekoppeld aan het thema vieren en viering op school.

Samen met de NKSJ zijn we verder betrokken bij onderwijsactiviteiten als de Vastenactie, de Adventsactie, de Week van het Katholiek Onderwijs, de landelijke katholiekendag (i.s.m. Verus). Daarnaast zijn er bilaterale contacten met PAX en FTMF over hoe we elkaar kunnen steunen in het nastreven van onze doelen. Met dat zelfde doel ontmoeten we andere organisaties tijdens bijeenkomsten van het CSC, de Prinsjesdagviering, het Allerheiligenberaad, Thomas More, etc. Belangrijke ontmoetingen om in gesprek te blijven over de manier waarop we, ieder op zijn plek, in zijn omgeving, vorm proberen te geven aan de consequenties van het katholiek sociaal denken, het katholiek sociaal handelen.

Binnen de context van het VKMO (Verband Katholieke Maatschappelijke Organisaties) zijn we betrokken bij de organisatie van een studiemiddag over opvoeden en spiritualiteit, over nut en noodzaak van aandacht voor de spirituele of religieuze dimensie van het leven in opvoeding en onderwijs die in de eerste helft van 2019 op de agenda staat.

En samen met de VDLG (de Vereniging Docenten Godsdienst en Levensbeschouwing) waren we betrokken bij de voorbereiding van hun landelijke studiedag. Daar hebben we een workshop gegeven, waren met een stand aanwezig, hebben een enquête verspreid onder de deelnemers. Inschrijfkarten uitgedeeld en ter plekke een lid ingeschreven die vanwege Bona Aob-lid is geworden. "Nooit geweten dat de AOb een katholieke afdeling heeft" was de mededeling waarmee hij zijn kaart inleverde.

BESTUUR

Nadat in 2017 na drie ledenvergaderingen er eindelijk een nieuw bestuur was bleek toch dat voor 2 van de 3 bestuursleden het een (te) zware last was om goed invulling aan hun verantwoordelijkheid te geven. De penningmeester Peter Boelens hield er na een half jaar mee op. Mede i.v.m. de taakverzwarende gevolgen van de invoering van kortere lessen op zijn school.

Marieke Coumans, secretaris, kreeg steeds meer coördinerende werkzaamheden op haar school. Naast het opzetten en het onderhoud van de website en haar rol op de studiedag van de VDLG werden haar werkzaamheden steeds minder, totdat die van gesprekspartner van en medebeslisser met de voorzitter overbleef. M.i.v. augustus 2018 leverde zij die bijdrage op vrijwillige basis.

JAARVERSLAG 2017 2018 SINT BONAVENTURA,
betreft activiteiten, financiën, beleid,
katholieke afdeling van de Algemene Onderwijsbond

Vereniging voor leraren werkzaam op katholieke, interconfessionele
en samenwerkingsscholen en voor katholieke leraren werkzaam in
het openbaar en bijzonder algemeen onderwijs

CONCEPT versie 2 tbv ledenvergadering 15 02 2019

Katholieke afdeling van de AOb

De rest van 2018 kende het bestuur nog maar een gefaciliteerd lid die, met steun van het bestuur dat medio 2017 haar taak had neergelegd, het jubileum georganiseerd heeft, die alle contacten met zusterorganisaties en het CVHO en verschillende groepen en het HB/DB van de AOb onderhield. Maar die ook naarstig op zoek ging naar nieuwe bestuursleden.

Na drie ledenvergaderingen in 2017 vindt die van het verenigingsjaar 2018/2019 verlaat plaats in februari 2019. Want pas eind 2018 was er zicht op voldoende kandidaten om het bestuur weer op volle kracht te brengen. Kandidaten die mede afgekomen zijn op de nieuwe frisse uitstraling van Bona zoals die in al haar uitingen, inclusief het jubileum, steeds meer vorm krijgen. Een omschrijving die we, naast vele anderen, mochten ontvangen n.a.v. de manier waarop we het jubileum gevierd hebben.

FINANCIËN

	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>
	<u>uitgegeven</u>	<u>Tot en met 3^e kwartaal</u>	<u>begroot</u>
<u>Drukwerk en porti</u>	<u>465</u>		<u>500</u>
<u>Communicatie</u>	<u>15</u>		<u>250</u>
<u>Kosten bijeenkomsten</u>	<u>7428</u>	<u>1149</u>	<u>5000</u>
<u>Onderhoud 3 websites</u>	<u>788</u>	<u>91</u>	<u>250</u>
<u>Algemene kosten</u>	<u>1072</u>	<u>636</u>	<u>3500</u>
<u>Totaal</u>	<u>9768</u>	<u>1932</u>	<u>9500</u>

De financiële huishouding is niet heel ingewikkeld. Bona bezit een eigen vermogen. De activiteiten worden mede gefinancierd door de rente van dat vermogen. In jaren dat er grote activiteiten plaatsvinden teren we wat meer in, ander jaren minder.

Het vermogen was op 31-12-2016 396.161 euro; op 31-12-2017 390.420 euro. M.a.w. het is afgenomen met 5741 euro. Renteopbrengsten waren over 2017 16.678 euro. Uitgaven 9.768. Voorlopige conclusie schrijver dezès: Een schijnbaar batig saldo van 6910 gaat samen met de vermogensdaling op aan iets anders ter waarde van 12.651.

JAARVERSLAG 2017 2018 SINT BONAVENTURA,
betreft activiteiten, financiën, beleid,
katholieke afdeling van de Algemene Onderwijsbond

Vereniging voor leraren werkzaam op katholieke, interconfessionele
en samenwerkingsscholen en voor katholieke leraren werkzaam in
het openbaar en bijzonder algemeen onderwijs

Katholieke afdeling van de AOb

CONCEPT versie 2 tbv ledenvergadering 15 02 2019

Verder valt op dat alle kosten in de 1e helft van 2018 ver onder de helft blijven van die in 2017. Maar daar komen de kosten van het jubileum nog bij. Ook bij drukwerk en porti is er in het 4^e kwartaal i.v.m. jubileum nog wat te verwachten.

En de web kosten in 2018 lijken veel lager uit te vallen dan in 2017; dat zal wel met de kosten van de nieuwe website over reformatie en contrareformatie samenhangen.

Ter vergadering zal het een en ander mondeling worden toegelicht.

Omdat de AOb haar financiële jaarverslag over 2017 inmiddels heeft vastgesteld zijn de facto ook de Bona financiën vastgesteld.

Tot slot:

op de volgende bladzijde een tekst over inclusiviteit, dat in jan 2019 overigens nog steeds niet herkend wordt door Word:

“Inclusiviteit is het nieuwe emancipatie: iedereen telt

De tekstverwerker Word herkent het woord 'inclusiviteit' niet, begon een artikel in vrouwenblad Opzij, en als het aan de directeur van vrouwenorganisatie Women Inc. Jannet Vaessen ligt, wordt dat anders. Ze pleit voor een samenleving 'waarin elke bevolkingsgroep telt'.

'Inclusiviteit' dus, zo heet dat sinds een tijdje. Het is niet alleen het toverwoord van de 'vrouwenbeweging nieuwe stijl', maar ook van andere beleidsmakers en -wensers die strijden tegen ongelijkheid, met frasen als: 'Ze pleit ervoor de focus van de emancipatie te verleggen: van de bevrijding van minderheden naar de onttroning van een dominante minderheid en het doorbreken van hun normdenken.'

'Inclusiviteit', vaak vergezeld van het bijbehorende 'inclusie', is het nieuwe 'emancipatie'. Niet voor niets vroeg Opzij aan Vaessen of ze 'minister van Inclusiviteit zou willen worden' (antwoord: nee).

Het gebruik neemt hand over hand toe. En er klinken momenteel noodkreten vanuit de kunstenwereld: zelfs musea en theaters willen 'inclusief' zijn, met alle uitwassen van dien. [Dagblad Het Parool beschreef](#) vorig jaar [de Rainbow Dress, een jurk van ontwerpers Mattijs van Bergen en Oeri van Woezik, ontwikkeld voor homobelangenorganisatie COC](#) om vrijheid van expressie te ondersteunen: 'De jurk roept op tot openheid en inclusiviteit.'

[Het Nederlands Dagblad](#) recenseerde begin vorig jaar [een nieuwe barbiepop](#), met realistischere verhoudingen en verschillende kleurtjes: 'Toch is er nog een hoop terrein te winnen voor volledige inclusiviteit van de Barbie. Waar is bijvoorbeeld de hoofddoek?'

Het krantenarchief toont precies waar het allemaal begon en waar het explodeerde. De lont werd aangestoken op 23 okt 1992 in Trouw, waar medewerker Guus van Hemert een christelijke tv-serie van de KRO/RKK besprak: 'Wat me van deze aflevering blijft is een zekere densiteit, dichtheid. Ook inclusiviteit, niet naar een kant hollen.'

Het was de enige maal dat het woord dat jaar opdook. Zo is dat jaren doorgedaan: een enkele melding per jaar, in 1996 zelfs niet één keer. Pas vanaf 2014 begint het woord langzaam op te leven, met meerdere vermeldingen per jaar. Dan gaat het hard: vorig jaar sloeg de wijzer ineens door naar 43 vermeldingen. Dan is er echt iets aan de hand.

Dit jaar gaat het knallen met die inclusiviteit. Spoedig zal Word het woord herkennen en is er niets exclusiefs meer aan.

de Volkskrant

Jean-Pierre Geelen 2 februari 2017, 2:00”

Met die laatste voorspelling in bovenstaand artikel is het meegevallen (of tegengevallen).